

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/8555.**

Benyújtás dátuma: **2019-12-16 11:34**

Parlex azonosító: **8O5YL9YG0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Schmuck Erzsébet (LMP)**

Határozati javaslat címe: **A háztartási fűtés korszerűsítésének és a tűzifa szociális alapú támogatásának feladatairól**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**a háztartási fűtés korszerűsítésének és a tűzifa szociális alapú támogatásának feladatairól**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2019. (.....) OGY határozat

a háztartási fűtés korszerűsítésének és a tűzifa szociális alapú támogatásának feladatairól

Magyarország Alaptörvényének XX. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, a XXI. cikk (1) bekezdése pedig, hogy Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

Ezen jogok részeként értelmezhető, hogy az ország lakossága emberhez méltó és mindenki által elérhető oltalmat találjon a téli időszakban a kihűlés és a fagyhalál ellen. Magyarországon régóta gondot jelent az energiaszegénység, és a lakosság 30-40 százalékát érinti. A probléma megoldásához átfogó kormányzati intézkedések szükségesek, melyeknek része a szegénység visszaszorítása, a lakások komplex energetikai mélyfelújítása, valamint a környezeti tudatosság javítása. Ezek mellett azonban - azonnali hatállyal - olyan intézkedéseket is kell hozni, amelyek a fenti programok megvalósulásáig is érdemi segítséget nyújtanak az energiaszegénységben élőknek és a helytelen fűtési gyakorlat kedvezőtlen környezeti hatásait is csökkentik.

1. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt azonnali intézkedések meghozatalára, amelyek kiterjednek:

a) az energiaszegénységnek kitett háztartások és az esetleges kihűléssel összefüggő elhalálozásnak kitett lakosság önkormányzatok és egyéb érintett intézmények bevonásával történő felmérésére és helyzetük nyomon követésére;

b) az önkormányzatok népességszámtól független támogatására nappali melegedők, éjjeli menedékhelyek, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények szükség szerinti működtetésére;

c) az érintett háztartások életviteléhez szükséges fűtés szociális alapú támogatására. Ez magában foglalja a szociális tüzelőanyag pályázat kibővítését és továbbfejlesztését (pl. a szolgáltatott tűzifa fűtőérték és környezeti hatás szempontú minőségi követelményeinek meghatározása, 2021-től legfeljebb 20% nedvességtartalmú tűzifa engedélyezése, a szén kivezetése, az igénylésnél a települési népességszám-korlát eltörése, az időben történő igényfelmérés, a szükségletekhez igazodó pénzügyi támogatás, méltányos és időben történő elosztás); valamint energiahatékony, fajlagosan kis környezeti kibocsátású tüzelő- és fűtőberendezések beszerzésének támogatását (pl. faelgázosító kazán, tömegkályha, hőszivattyú).

2. A családi házak esetében továbbra is legyen szükséges a kötelező kéményseprési szolgáltatásokkal kapcsolatos értesítés és a szervezett díjmentes szolgáltatás.

3. Az Országgyűlés felszólítja a kormányt, hogy a fenntarthatóság hosszú távú szempontjait figyelembe véve gondoskodjon a középületek és lakások komplex, energetikai mélyfelújítási programjának indításáról és hozzá a szükséges források és egyéb feltételek megteremtéséről, támogassa a megújuló energiaforrásokra alapozott távhőrendszerek kiépítését, valamint fordítson nagyobb figyelmet a környezetbarát lakossági fűtési módok népszerűsítésére.

4. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Magyarországon több éve gondot jelent az energiaszegénység. Már régen nem csak a hajléktalanokról beszélünk, akik közül sokan lakhatás híján az utcán fagyoskodnak és hűlnek ki. Számos családnál – és ezt a KSH adatai is bizonyítják – a szegénység azzal jár, hogy nem tudnak elég pénzt félretenni a téli fűtésre, ezért emiatt az otthonukban halnak meg. A leginkább érintettek az egyedülállók, az idősek, a nagycsaládosok, a családi házban élők. A normatív lakásfenntartási támogatás megszűnése és a díjhátralék-kezelés anomáliái miatt a helyzet romlik. A pontos adatok nem ismertek, mert még a nyilvántartás módszere és rendszere sem épült ki.

Megfelelő támogatás hiányában sokaknak esélye sincs energiahatékonysági beruházásokra, de még megfelelő fűtőanyag beszerzésére sem. A téli időszakban a nélkülöző családok mindennel fűteni próbálnak, ami csak ég, és ezzel anélkül, hogy gondjaikat érdemben orvosolni tudnák, rendkívül súlyos egészségügyi kockázatot is okoznak maguk és lakóközösségük számára.

Radikálisan gyakoribbá váltak az illegális fakivágások is.

Mindezek miatt azonnali, illetve a kérdéskört hosszú távon rendező intézkedésekre egyaránt szükség van. Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala egy vizsgálatának megállapítása szerint napjainkra a légszennyezés fő előidézője, hogy a lakosság széles rétegei fát, lignitet, barnaszenet, sőt nemegyszer hulladékot égetnek, és ezeknek az égetéseknek az aránya jelentősen növekedett az elmúlt években. Míg 2000-ben a lakossági fűtésből származó egészségkárosító részecskékibocsátás (PM10) az összkibocsátás 24 százalékát tette ki, 2013-ra ez az arány 45 százalékra nőtt. Ezen belül pedig az egészséget leginkább veszélyeztető legapróbb részecskék (PM2,5) kibocsátásának 74 százalékáért volt felelős a lakossági égetés. Ezek az apró szemcsék légzőszervi, érrendszeri, daganatos és egyéb betegségeket okozhatnak.

A fűtésből eredő levegőszennyezést tovább fokozza, hogy a tüzelőanyagokat gyakran elavult berendezésekben és nem megfelelő tüzelési technikával égetik. Sokszor égetnek avart, illetve hulladékot nyílt téren is. Ennek oka csak részben a szegénység. A megfelelő környezeti ismeretek hiánya is fontos szempont, ezért szükséges a jelenleginél hatékonyabb szemléletformálási kampányt folytatni.

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség adatai szerint hazánkban évente több mint 14 ezer ember hal meg idő előtt a levegőszennyezés következtében. Gyerekeink életesélyeit átlagosan 6-18 hónappal csökkentheti a szennyezett levegő. Az Országos Környezetegészségügyi Intézet már 2010-ben kimutatta, hogy a kisiskolások 30 százaléka szenvedett olyan légúti megbetegedésben, amely közvetlen kapcsolatba volt hozható az elavult lakossági fűtési berendezésekkel, a nem megfelelő minőségű tüzelőanyaggal, a hibás fűtési technikákkal. Mára oda jutottunk, hogy a nem megfelelő fűtés időszakosan nagyobb légszennyezettséget okoz egyes kistélepléseken, mint a fűtés és közlekedés együtt a fővárosban. Az Európai Bizottság már 2014 márciusában

felszólította Magyarországot, hogy biztosítson védelmet a polgárok számára a szálló por okozta szennyezettség ellen.

Az Országgyűlési határozatban foglalt javaslatok elfogadása és a szükséges intézkedések végrehajtása lényeges előrelépést hozhat az energiaszegénység csökkentésében, az energiahatékonyság javításában és a levegőszennyezés visszaszorításában.

Ezen rövid távú megoldások mellett azonban az energiaszegénység felszámolására és az energiahatékonyság javítására hosszú távú megoldásként a középületekre és lakásállományra is kiterjedő országos, komplex energetikai mélyfelújítási program megvalósítására és a megújuló energiaforrások alkalmazására van szükség.